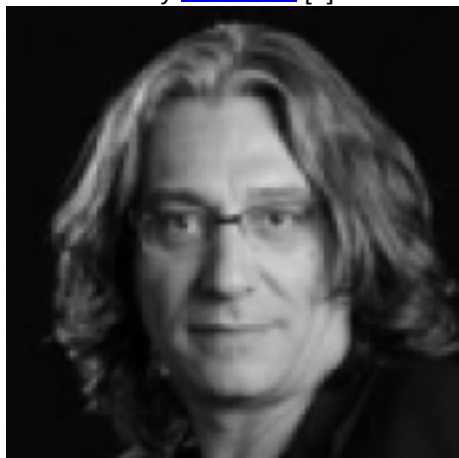

Frustració i fracàs a la cultura catalana

Published by [Interacció](#) [1] on 24/03/2015 - 12:11 | Last modification: 05/02/2026 - 15:06

Xavier Marcé | [Ara](#) [2], 23 de març de 2015

Apel·lar a la construcció de nous equipaments culturals és una constant en la vida cultural catalana. Més biblioteques, nous museus, ampliació dels existents, etc. Sembla com si afirmar l'existència d'un sector cultural concret no fos possible sense un espai de referència que delimiti amb incerta precisió la seva aportació majestuosa a la construcció del substrat cultural del país. Si escoltes amb detall sentiràs parlar del Museu del Còmic, del Museu de l'Arquitectura o de les sales que falten perquè el MNAC pugui ser el museu que ens mereixem.

Si escoltes amb similar detall també sentiràs a parlar de les dificultats per pagar la llum, dels conflictes que genera mantenir una nòmina que, no poques vegades, és percentualment exagerada i de la manca de recursos per crear continguts realment valuosos. Per a molts, és evident que uns problemes de finançament tan greus es deuen únicament a la maliciosa tendència del govern de Madrid a boicotejar la cultural catalana. Per a d'altres, és el símptoma d'una política esgotada, d'un model cultural autoreferencial i d'una proposta globalment insostenible.

La vida cultural catalana no està dotada dels mecanismes orgànics que permeten realitzar de manera periòdica la imprescindible autocrítica que necessita tota política cultural. Hem instal·lat les biblioteques, per exemple, en un marc estadístic d'excel·lència que genera grans equívocs i una enorme demagògia. És curiosa, en aquest sentit, l'escassa relació que hi ha entre l'extraordinari nivell d'ús de les biblioteques catalanes i un potencial increment de venda de llibres.

Sovint fem servir amb cofoisme xifres espectaculars per explicar la vitalitat cultural catalana: 35.000 empreses, tot i que no diem que més del 95% són pràcticament unipersonals, o assenyallem amb orgull que el sector factura 11.500 milions d'euros, sense indicar que el 80% d'aquests diners els mouen menys de deu empreses, alguna d'elles a més a més pública.

És normal que ni una xifra ni l'altra impressionin gaire el conseller Mas-Colell, més preocupat lògicament per observar algunes contradiccions del mercat cultural català, com per exemple la manca d'oferta cultural per als turistes o per al públic firal i els congressistes. No tenim un Observatori de la Cultura, com no tenim una llei d'economia social o una normativa de desgravacions fiscals (ja accepto que no sigui una llei) adequada al tram autonòmic de l'IRPF per tal d'incentivar el consum cultural.

Aquestes coses són greus, en la mesura que resten legitimat a alguns discursos còmodament instal·lats en el victimisme, però ho és molt més la limitada atenció als creadors locals i molt especialment a les plataformes que permeten adquirir visibilitat i prestigi cultural.

Festivals tan exitosos i ben organitzats com el Sònar o el Primavera Sound no han aconseguit mai posar de cap de cartell un grup català; la major part de les inauguracions del Grec es fan amb companyies invitades de fora i rarament el talent local apareix amb autèntica rellevància en les programacions dels múltiples festivals d'estiu

d'arreu de Catalunya. Per contra, no parem de parlar de l'extraordinari talent cultural català. Alguna cosa no quadra, sovintaja la declaració de manual i, sens dubte, es manipula la realitat creant una soterrada (però sòlida) frustració que comença a ser habitual en tota conversa cultural catalana.

La política cultural catalana és extraordinàriament dirigista i no pas perquè hi hagi un excés de servei públic (que no és el cas), sinó per la rigidesa dogmàtica d'un discurs exempt de tota mena d'autocrítica, autoindulgent i permanentment dotat d'enemics externs.

Així és fàcil mantenir la tensió política, però molt difícil avançar en la transformació indispensable de les polítiques culturals que requereix el segle XXI. Aquest és el repte que cal resoldre a curt termini si no volem patir una situació irreversible.

Calen més recursos per a la cultura, però sobretot cal que tinguin un autèntic sentit multiplicador, que esdevinguin el motor d'una autèntica economia del coneixement i la creativitat. Ara que no els tenim és quan cal fer la feina jurídica i normativa imprescindible per tal que, quan arribin, sapiguem aprofitar-los amb eficiència social i econòmica, evitant així que el país quedi atrapat per sempre en la política de la repartidora.

Entre el fracàs i la frustració hi ha una subtil diferència. Del fracàs se n'aprèn, però la frustració genera rancúnia, que també és, ni que sigui per veïnatge, un defecte nacional.

[Inicia sessió](#) [3] o [registra't](#) [4] per enviar comentaris

Tags: governança cultural

- [5]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2015/frustracio-fracas-cultura-catalana>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] http://www.ara.cat/opinio/Frustracio-fracas-cultura-catalana_0_1326467355.html

[3] <http://interaccio.diba.cat/>

[4] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[5] <https://interaccio.diba.cat/node/5726>